

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

8. prosince 2016*

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 2008/48/ES — Ochrana spotřebitelů — Spotřebitelský úvěr — Článek 2 odst. 2 písm. j) — Ujednání o splátkách — Bezplatně odložená platba — Článek 3 písm. f) — Zprostředkovatelé úvěru — Společnosti zabývající se vymáháním pohledávek, které jednají jménem věřitelů“

Ve věci C-127/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) ze dne 17. února 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 12. března 2015, v řízení

Verein für Konsumenteninformation

proti

INKO, Inkasso GmbH,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda senátu, M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (zpravodaj) a D. Šváby, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. února 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Verein für Konsumenteninformation S. Langerem, Rechtsanwalt,
- za INKO, Inkasso GmbH C. Rablem, Rechtsanwalt,
- za německou vládu T. Henzem a M. Hellmannem, jakož i J. Kemper a D. Kuon, jako zmocněnci,
- za francouzskou vládu D. Colasem a S. Ghiandoni, jako zmocněnci,
- za litevskou vládu K. Dieninise a D. Kriaučiūnasem, jakož i J. Nasutavičienė, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi S. Grünheid a G. Goddin, jako zmocněnkyněmi,

* Jednací jazyk: němčina.

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 21. července 2016,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 písm. j) a čl. 3 písm. f) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (Úř. věst. 2008, L 133, s. 66, a opravy v Úř. věst. 2009, L 207, s. 14; Úř. věst. 2010, L 199, s. 40; Úř. věst. 2011, L 234, s. 46 a Úř. věst. 2015, L 36, s. 15).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Verein für Konsumenteninformation (sdružení pro informování spotřebitelů, dále jen „sdružení“) a společností INKO, Inkasso GmbH (dále jen „společnost Inko“) ve věci postupu posledně uvedené společnosti spočívajícího v tom, že se spotřebiteli uzavírá ujednání o splátkách dluhů týkající se poskytnutí odložené platby, a nesdělila jim předsmuvní informace.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Bod 24 odůvodnění směrnice 2008/48 uvádí:

„Spotřebitel musí před uzavřením úvěrové smlouvy obdržet podrobné informace bez ohledu na to, zda je do uvádění úvěru na trh zapojen zprostředkovatel úvěru či nikoliv. Proto by se měly požadavky na předsmuvní informace obecně vztahovat rovněž na zprostředkovatele úvěru. Jestliže však dodavatelé zboží a poskytovatelé služeb jednájí jako zprostředkovatelé úvěru ve vedlejší činnosti, není vhodné je zatěžovat právní povinností poskytnout předsmuvní informace v souladu s touto směrnicí. Dodavatele zboží a poskytovatele služeb je možné například považovat za osoby jednáající jako zprostředkovatelé úvěru ve vedlejší činnosti, když jejich činnost zprostředkovatele úvěru nepředstavuje hlavní cíl jejich živnosti, podnikání nebo povolání. V těchto případech je i nadále dosaženo dostatečné úrovně ochrany spotřebitele vzhledem k tomu, že věřitel je odpovědný za to, že spotřebitel obdrží úplné předsmuvní informace, a to buď od zprostředkovatele, dohodnou-li se tak věřitel a zprostředkovatel, nebo jiným vhodným způsobem.“

- 4 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na úvěrové smlouvy.

2. Tato směrnice se nevztahuje na:

[...]

f) úvěrové smlouvy, kde je úvěr poskytnut bez úroků a jakýchkoli jiných poplatků, a úvěrové smlouvy, podle jejichž podmínek musí být úvěr splacen do tří měsíců a platí se pouze zanedbatelné poplatky;

[...]

j) úvěrové smlouvy, které se vztahují k bezplatně odložené platbě stávajícího dluhu;

[...]

6. Členské státy mohou stanovit, že pro úvěrové smlouvy, které stanoví možnost ujednání mezi věřitelem a spotřebitelem o odložení platby nebo metodách splácení, pokud je spotřebitel již v prodlení podle původní úvěrové smlouvy, se použijí pouze články 1 až 4, 6, 7 a 9, čl. 10 odst. 1, odst. 2 písm. a) až i), l) a r) a odst. 4 a články 11, 13, 16 a 18 až 32, jestliže

- a) je pravděpodobné, že by tato ujednání mohla odvrátit případné soudní řízení týkající se tohoto prodlení, a
- b) spotřebitel by tím nepodléhal méně výhodným podmínkám, než byly stanoveny v původní úvěrové smlouvě.

[...]"

5 Článek 3 uvedené směrnice, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

- b) ‚věřitelem‘ fyzická nebo právnická osoba, která v rámci své živnosti, podnikání nebo povolání poskytuje nebo slibuje poskytnout úvěr;
- c) ‚úvěrovou smlouvou‘ smlouva, na jejímž základě věřitel poskytuje nebo slibuje poskytnout spotřebiteli úvěr ve formě odložené platby, půjčky nebo jiné podobné finanční služby, s výjimkou smluv o průběžném poskytování služeb nebo dodávání zboží stejného druhu, kdy spotřebitel za tyto služby nebo zboží po dobu jejich poskytování nebo dodávání platí ve splátkách;

[...]

- f) ‚zprostředkovatelem úvěru‘ fyzická nebo právnická osoba, která nejedná jako věřitel a která v rámci své živnosti, podnikání nebo povolání za odměnu, která může mít peněžitou podobu anebo jakoukoli jinou dohodnutou finanční podobu,
 - i) spotřebitelům předkládá nebo nabízí úvěrové smlouvy,
 - ii) pomáhá spotřebitelům v souvislosti s uzavřením úvěrové smlouvy prováděním jiných přípravných prací, než jsou činnosti uvedené v bodě i), nebo
 - iii) uzavírá úvěrové smlouvy se spotřebiteli jménem věřitele;
- g) ‚celkovými náklady úvěru pro spotřebitele‘ veškeré náklady, včetně úroku, provizí, daní a veškerých dalších poplatků, které spotřebitel musí zaplatit v souvislosti s úvěrovou smlouvou a které jsou věřiteli známy, s výjimkou nákladů na notáře; náklady související s doplňkovými službami týkajícími se dané úvěrové smlouvy, zejména pojistné, jsou rovněž zahrnuty, pokud je navíc uzavření smlouvy o poskytnutí služby povinné pro získání úvěru nebo pro jeho získání za nabízených podmínek;
- h) ‚celkovou částkou splatnou spotřebitelem‘ součet celkové výše úvěru a celkových nákladů úvěru pro spotřebitele;
- i) ‚roční procentní sazbou nákladů‘ celkové náklady úvěru pro spotřebitele vyjádřené jako roční procento celkové výše úvěru, případně včetně nákladů podle čl. 19 odst. 2;

[...]"

- 6 Článek 5 směrnice 2008/48, nadepsaný „Předsmluvní informace“, v odst. 1 stanoví:

„S dostatečným předstihem před tím, než je spotřebitel vázán úvěrovou smlouvou nebo nabídkou, poskytne věřitel a případně zprostředkovatel úvěru spotřebiteli na základě věřitelem nabízených úvěrových podmínek a případně spotřebitelem vyjádřených preferencí a poskytnutých údajů informace potřebné ke srovnání různých nabídek, aby mohl spotřebitel učinit informované rozhodnutí, zda úvěrovou smlouvu uzavře. [...]“

- 7 Článek 6 této směrnice, nadepsaný „Požadavky na předsmluvní informace týkající se některých úvěrových smluv ve formě možnosti přečerpání a některých konkrétních úvěrových smluv“, v odst. 1 stanoví:

„S dostatečným předstihem před tím, než se spotřebitel stane vázán úvěrovou smlouvou nebo nabídkou týkající se úvěrové smlouvy uvedené v čl. 2 odst. 3, 5 nebo 6, poskytne věřitel a případně zprostředkovatel úvěru spotřebiteli na základě věřitelem nabízených úvěrových podmínek a případně spotřebitelem vyjádřených preferencí a poskytnutých údajů informace potřebné ke srovnání různých nabídek, aby mohl spotřebitel učinit informované rozhodnutí, zda úvěrovou smlouvu uzavře.

[...]“

- 8 Článek 7 uvedené směrnice, nadepsaný „Výjimky z požadavků na předsmluvní informace“, stanoví:

„Články 5 a 6 se nevztahují na dodavatele zboží a poskytovatele služeb jednající jako zprostředkovatelé úvěru ve vedlejší činnosti. Tím však není dotčena povinnost věřitele zajistit, aby spotřebitel obdržel předsmluvní informace podle uvedených článků.“

- 9 Článek 21 téže směrnice, nadepsaný „Některé povinnosti zprostředkovatelů úvěru vůči spotřebitelům“, stanoví:

„Členské státy zajistí, aby:

- a) zprostředkovatel úvěru v reklamě a dokumentaci určené pro spotřebitele uváděl rozsah svých oprávnění, zejména zda pracuje výhradně s jedním nebo s více věřiteli nebo jako nezávislý makléř;
- b) má-li spotřebitel platit zprostředkovateli úvěru za jeho služby odměnu, byla spotřebiteli tato odměna sdělena a dohodnuta mezi spotřebitelem a zprostředkovatelem úvěru písemně na papíře nebo na jiném trvalém nosiči před uzavřením úvěrové smlouvy;
- c) má-li spotřebitel platit zprostředkovateli úvěru za jeho služby odměnu, zprostředkovatel úvěru sdělil odměnu věřiteli pro účely výpočtu roční procentní sazby nákladů.“

Rakouské právo

- 10 Ustanovení § 6 Verbraucherkreditgesetz (zákon o spotřebitelském úvěru) ze dne 20. května 2010 (BGBl. I, 28/2010, dále jen „VKrG“) zní následovně:

„1. S dostatečným předstihem před tím, než je spotřebitel vázán úvěrovou smlouvou nebo nabídkou, musí věřitel spotřebiteli na základě věřitelem nabízených úvěrových podmínek a případně spotřebitelem vyjádřených preferencí a poskytnutých údajů poskytnout informace potřebné ke

srovnání různých nabídek, aby mohl spotřebitel učinit informované rozhodnutí, zda úvěrovou smlouvu uzavře. Tyto informace musí být poskytovány na papíře nebo na jiném trvanlivém nosiči a obsahovat zejména tyto údaje:

1) druh úvěru;

[...]

3) celkovou výši úvěru a podmínky jeho čerpání;

4) dobu trvání úvěrové smlouvy;

[...]

7) roční procentní sazbu nákladů a celkovou částku splatnou spotřebitelem ilustrovanou reprezentativním příkladem s uvedením veškerých předpokladů použitých pro výpočet této sazby podle ustanovení § 27; [...]

[...]

8. Požadavky na informace stanovené v bodech 1 až 7 platí i pro zprostředkovatele úvěru, pokud není dodavatelem zboží nebo poskytovatelem služeb, který se na poskytnutí úvěru účastní pouze podpůrně.“

11 Ustanovení § 25 VKrG uvádí:

„1. Ustanovení oddílu 2 [...] se použijí na smlouvy, kterými podnikatel poskytuje spotřebiteli za odměnu odložení platby nebo jinou finanční službu. [...]

2. [...] Cena v hotovosti, jakož i zboží nebo služba musí být uvedeny i v předmluvních informacích (§ 6 odst. 1) [...].“

12 Ustanovení § 1000 odst. 1 Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (občanský zákoník) uvádí:

„Pokud není právními předpisy stanoveno něco jiného, na úroky sjednané bez určení výše nebo na úroky, které vyplývají ze zákona, se vztahuje sazba 4 % ročně.“

13 Ustanovení § 1333 tohoto zákoníku uvádí:

„1. Škoda, kterou způsobil dlužník svému věřiteli prodlením platby peněžité pohledávky, je uhrazena zákonnými úroky (§ 1000 odst. 1).

2. Věřitel může uplatňovat kromě zákonných úroků i náhradu dalších, dlužníkem zaviněných a jemu vzniklých škod, zejména nezbytné náklady účelných mimosoudních opatření spočívajících ve vymáhání pohledávek, pokud jsou k vymáhané pohledávce v přiměřeném poměru.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

14 Sdružení je podle rakouských právních předpisů oprávněno podávat kolektivní žaloby na zdržení se jednání na ochranu zájmů spotřebitelů.

- 15 Inko je společností zabývající se vymáháním pohledávek. V rámci své činnosti zasílá dlužníkům jménem věřitelů upomínky, v nichž uvádí výši nesplacené pohledávky včetně již vzniklých úroků a vlastní náklady spojené s vymáháním. Společnost Inko dlužníky vyzývá k tomu, aby buď zaplatili svůj dluh ve lhůtě tří dnů, anebo aby vyplnili předtištěný formulář týkající se přijetí splátkového kalendáře vztahujícího se na jejich dluh a vrátili jí jej zpět. Na základě ujednání dlužníci uznají existenci pohledávky, „včetně úroků a nákladů souvisejících s konkrétní věcí, které se vypočítají až do okamžiku splatnosti“. V souladu s uvedeným kalendářem se zavazují splatit svůj dluh v měsíčních splátkách určité výše, přičemž uskutečněné platby se započtou nejprve na náklady společnosti Inko, a poté na úhradu jistiny a úroků.
- 16 Sdružení podalo u Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni, Rakousko) návrh směřující k tomu, aby bylo společnosti Inko zakázáno uzavírat se spotřebiteli ujednání o splátkách dluhů týkající se poskytnutí odložení plateb, aniž by jim předtím sdělila informace uvedené v ustanovení § 6 VKrG.
- 17 Tento soud rozhodnutím ze dne 14. listopadu 2013 návrhu sdružení vyhověl.
- 18 Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni, Rakousko), u něhož bylo podáno odvolání proti tomuto rozhodnutí, jej částečně změnil rozsudkem ze dne 30. července 2014.
- 19 Jak sdružení, tak společnost Inko podaly proti tomuto rozsudku opravný prostředek „Revision“ k předkládajícímu soudu.
- 20 Posledně uvedený soud poznamenal, že taková společnost zabývající se vymáháním pohledávek, jako je Inko, jedná jako podnikatel a za její činnost se platí odměna prostřednictvím fakturace různých nákladů. Jménem věřitelů navrhuje dlužníkům uzavřít ujednání týkající se odložení plateb nebo splácení ve splátkách.
- 21 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že předmětem činnosti společnosti Inko je v první řadě vymáhání pohledávek. V tomto kontextu si předkládající soud klade otázku, zda takovou společnost zabývající se vymáháním pohledávek, jako je Inko, jejíž činnost jakožto zprostředkovatel úvěru má pouze vedlejší povahu s ohledem na ostatní hlavní vykonávané profesní činnosti, lze považovat za „zprostředkovatele úvěru“ ve smyslu čl. 3 písm. f) směrnice 2008/48.
- 22 Pokud jde o finanční důsledky stanovené rakouskou právní úpravou v souvislosti s prodlením při splácení dluhu, předkládající soud uvádí, že je dlužník povinen hradit nejen zákonné úroky ve výši 4 %, ale rovněž nahradit jinou škodu vzniklou věřiteli, včetně škody související s náklady spojenými s vymáháním pohledávky v rozsahu, v němž jsou posledně uvedené náklady přiměřené.
- 23 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že sdružení neprokázalo, že částky úroků a nákladů, které společnost Inko přičetla dlužníkům, přesahují úroky a náklady náležející věřitelům podle rakouských právních předpisů, jestliže tito věřitelé takovým dlužníkům poskytnou odložení plateb.
- 24 Předkládající soud si tedy klade otázku, zda lze mít za to, že ujednání o splácení dluhů týkající se poskytnutí odložení plateb, která společnost Inko uzavřela se spotřebiteli, jsou „bezplatné“ ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. j) směrnice 2008/48, a nespádají tudíž do oblasti působnosti této směrnice.
- 25 Za těchto podmínek se Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Jedná společnost zabývající se vymáháním pohledávek, která v souvislosti s podnikatelským vymáháním pohledávek jménem svých klientů nabízí dlužníkům těchto klientů uzavření ujednání o splátkách, přičemž si za svou činnost účtuje poplatky, které musí nakonec hradit dlužníci, jako ‚zprostředkovatel úvěru‘ ve smyslu čl. 3 písm. f) směrnice 2008/48?

2) V případě kladné odpovědi na otázku 1:

Je ujednání o splátkách, která je uzavřeno mezi dlužníkem a jeho věřitelem prostřednictvím společnosti zabývající se vymáháním pohledávek, „bezplatně odloženou platbou“ ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. j) směrnice 2008/48/ES, pokud se v něm dlužník zaváže pouze k placení nesplaceného dluhu a úroků a nákladů, které by musel z důvodu svého prodlení v každém případě ze zákona – tedy i bez takového ujednání – platit?“

K předběžným otázkám

Ke druhé otázce

- 26 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba přezkoumat nejprve, je, zda čl. 2 odst. 2 písm. j) směrnice 2008/48 musí být vykládán v tom smyslu, že ujednání o splátkách úvěru, které je uzavřeno v návaznosti na prodlení spotřebitele mezi spotřebitelem a věřitelem prostřednictvím společnosti zabývající se vymáháním pohledávek, je „bezplatné“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud se v něm spotřebitel zaváže k placení celé částky tohoto úvěru a k zaplacení úroků a nákladů, které by musel platit z důvodu svého prodlení podle vnitrostátní právní úpravy i bez uvedeného ujednání.
- 27 Za účelem odpovědi na tuto otázku je třeba na úvod uvést, že směrnice 2008/48 stanoví v oblasti spotřebitelských úvěrů úplnou a kogentní harmonizaci v určitých klíčových oblastech, která je považována za nezbytnou pro zajištění vysoké a rovnocenné úrovně ochrany zájmů všech spotřebitelů v Evropské unii a pro usnadnění vzniku dobře fungujícího vnitřního trhu spotřebitelských úvěrů (viz rozsudek ze dne 18. prosince 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 21).
- 28 Tato směrnice se podle svého čl. 2 odst. 1 vztahuje na úvěrové smlouvy, s výjimkou zejména podle odst. 2 písm. j) tohoto článku úvěrových smluv, které se vztahují k bezplatně odložené platbě stávajícího dluhu.
- 29 Pokud jde jednak o pojem „úvěrová smlouva“, je definován v čl. 3 písm. c) uvedené směrnice jako smlouva, na jejímž základě věřitel poskytuje nebo slibuje poskytnout spotřebiteli úvěr ve formě odložené platby, půjčky nebo jiné podobné finanční služby, s výjimkou smluv o průběžném poskytování služeb nebo dodávání zboží stejného druhu, kdy spotřebitel za tyto služby nebo zboží po dobu jejich poskytování nebo dodávání platí ve splátkách.
- 30 Je třeba konstatovat, že pojem „úvěrová smlouva“, definovaný v uvedeném ustanovení, je obzvláště široký a vztahuje se na takové ujednání, jako je ujednání dotčené ve věci v původním řízení, které stanoví splácení stávajícího dluhu ve splátkách.
- 31 V tomto ohledu z čl. 2 odst. 6 směrnice 2008/48 výslovně vyplývá, že se tato směrnice vztahuje v zásadě na smlouvy stanovící ujednání mezi věřitelem a spotřebitelem o odložení platby nebo metodách splácení, pokud je spotřebitel již v prodlení podle původní úvěrové smlouvy.
- 32 Takové ujednání, které se spotřebitelem uzavřel buď přímo věřitel, nebo které bylo uzavřeno prostřednictvím zprostředkovatele úvěru, který jedná jménem tohoto věřitele, je tedy třeba považovat za „úvěrovou smlouvu“ ve smyslu čl. 3 písm. c) uvedené směrnice, aniž jsou dotčeny výjimky stanovené v jejím čl. 2 odst. 2.
- 33 Je však třeba dále posoudit, zda je takové ujednání „bezplatné“ ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. j) téže směrnice, pokud se v něm spotřebitel zaváže k placení celé částky úvěru, jakož i k zaplacení úroků a nákladů, které by musel platit z důvodu svého prodlení podle vnitrostátní právní úpravy i bez uvedeného ujednání.

- 34 Ačkoli směrnice 2008/48 specificky nedefinuje pojem „poplatky“, je nutno uvést, že podle čl. 3 písm. g) této směrnice se celkovými náklady úvěru pro spotřebitele rozumí veškeré náklady, které spotřebitel musí zaplatit v souvislosti s úvěrovou smlouvou a jsou věřiteli známy (viz rozsudek ze dne 21. dubna 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 84).
- 35 Obzvláště široké definice pojmu „úvěrová smlouva“ ve smyslu čl. 3 písm. c) směrnice 2008/48, jakož i pojmu „celkové náklady úvěru pro spotřebitele“ ve smyslu čl. 3 písm. g) této směrnice odpovídají cíli sledovanému uvedenou směrnicí, připomenutému v bodě 27 tohoto rozsudku, v rozsahu, v němž umožňují zajistit rozsáhlou ochranu spotřebitelů.
- 36 Jakékoli omezení oblasti působnosti téže směrnice na základě jejího čl. 2 odst. 2 musí být proto vykládáno s ohledem na tento cíl.
- 37 Jestliže se tedy spotřebitel na základě ujednání, které stanoví nové podmínky platby stávajícího dluhu, zaváže k placení nejen celé částky úvěru, ale i k zaplacení úroků a nákladů, které nebyly stanoveny v původní smlouvě, podle níž byl poskytnut nesplacený úvěr, takové ujednání nelze považovat za „bezplatné“ ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. j) směrnice 2008/48.
- 38 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že ujednání o splátkách úvěru, která společnost Inko navrhuje spotřebitelům v návaznosti na jejich prodlení, stanoví, že se tito spotřebitelé zavazují splatit svůj dluh v měsíčních splátkách, přičemž uskutečněné platby se započtou nejprve na náklady společnosti Inko, a poté na úhradu zbývajících jistiny a úroků.
- 39 Takové ujednání, které stanoví, že spotřebitel má povinnost hradit náklady společnosti zabývající se vymáháním pohledávek, v projednávaném případě společnosti Inko, které nebyly stanoveny v původní úvěrové smlouvě, nelze považovat za ujednání vztahující se k „bezplatné“ odložené platbě ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. j) směrnice 2008/48.
- 40 S ohledem na cíl, uvedený v bodě 27 tohoto rozsudku, spočívající v zajištění vysoké úrovně ochrany zájmů všech spotřebitelů, takové konstatování nelze zpochybnit v důsledku kumulovaných částek úroků a nákladů stanovených v takovém ujednání, i když tyto částky nepřesahují částky, které by byly vymahatelné v případě neexistence ujednání mezi účastníky řízení podle vnitrostátní právní úpravy použitelné v návaznosti na prodlení.
- 41 Za těchto podmínek je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 2 odst. 2 písm. j) směrnice 2008/48 musí být vykládán v tom smyslu, že ujednání o splátkách úvěru, které je uzavřeno v návaznosti na prodlení spotřebitele mezi spotřebitelem a věřitelem prostřednictvím společnosti zabývající se vymáháním pohledávek, není „bezplatné“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud se v něm spotřebitel zaváže k placení celé částky tohoto úvěru a k zaplacení úroků nebo nákladů, které nebyly stanoveny v původní smlouvě, podle níž byl uvedený úvěr poskytnut.

K první otázce

- 42 Podstatou první otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba přezkoumat následně, je, zda čl. 3 písm. f) a článek 7 směrnice 2008/48 musí být vykládány v tom smyslu, že společnost zabývající se vymáháním pohledávek, která jménem věřitele uzavírá ujednání o splátkách nesplaceného úvěru, avšak jako zprostředkovatel úvěru jedná pouze ve vedlejší činnosti, je třeba považovat za „zprostředkovatele úvěru“ ve smyslu tohoto čl. 3 písm. f), a musí podléhat povinnosti poskytnout spotřebiteli předsmluvní informace na základě článků 5 a 6 této směrnice.
- 43 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle uvedeného čl. 3 písm. f) je „zprostředkovatelem úvěru“ fyzická nebo právnická osoba, která nejedná jako věřitel a v rámci své živnosti, podnikání nebo povolání za odměnu, která může mít peněžitou podobu anebo jakoukoli jinou dohodnutou finanční

podobu, spotřebitelům předkládá nebo nabízí úvěrové smlouvy, pomáhá spotřebitelům v souvislosti s uzavřením úvěrové smlouvy prováděním přípravných prací, nebo uzavírá úvěrové smlouvy se spotřebiteli jménem věřitele.

- 44 Z toho důvodu je třeba takovou společnost zabývající se vymáháním pohledávek, jako je společnost Inko, která jménem věřitele uzavírá ujednání o splátkách nesplaceného úvěru, podle něhož se spotřebitel zavazuje k placení celé částky úvěru a k zaplacení úroků a nákladů, kvalifikovat jako „zprostředkovatele úvěru“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 45 Spor ve věci v původním řízení se týká otázky, zda taková společnost zabývající se vymáháním pohledávek, jako je Inko, musí v důsledku svých činností jakožto zprostředkovatel úvěru sdělovat spotřebitelům předmluvní informace uvedené v ustanovení § 6 VKrG, který do rakouského práva provádí článek 5 směrnice 2008/48.
- 46 V tomto ohledu je třeba poznamenat, že takový zprostředkovatel úvěru v zásadě podléhá povinnosti poskytnout spotřebiteli předmluvní informace, stanovené v člancích 5 a 6 uvedené směrnice.
- 47 V souladu s čl. 7 první větou směrnice 2008/48 však dodavatelé zboží a poskytovatelé služeb jednající jako zprostředkovatelé úvěru ve vedlejší činnosti této povinnosti nepodléhají. V tomto ohledu bod 24 odůvodnění této směrnice uvádí, že tyto dodavatele a poskytovatele služeb je možné například považovat za osoby jednající jako zprostředkovatelé úvěru ve vedlejší činnosti, když jejich činnost zprostředkovatele úvěru nepředstavuje hlavní cíl jejich živnosti, podnikání nebo povolání.
- 48 Přísluší předkládajícímu soudu, aby ověřil, zda s ohledem na všechny okolnosti věci v původním řízení, zejména hlavní předmět činnosti dotčeného zprostředkovatele úvěru, je možné mít za to, že jedná jako zprostředkovatel úvěru ve vedlejší činnosti ve smyslu čl. 7 první věty této směrnice.
- 49 Zároveň je nutno uvést, že pojem „zprostředkovatel úvěru“ ve smyslu čl. 3 písm. f) směrnice 2008/48 nemůže být dotčen výjimkou, která se může vztahovat na zprostředkovatele úvěru, z povinnosti poskytovat spotřebiteli předmluvní informace, ale jediným účinkem této výjimky je vyloučit, aby osoby, která jednají jako zprostředkovatelé úvěru pouze ve vedlejší činnosti, podléhaly povinnosti poskytovat předmluvní informace, stanovené v člancích 5 a 6 této směrnice, přičemž ostatní ustanovení uvedené směrnice, zejména její článek 21 týkající se některých povinností zprostředkovatelů úvěru vůči spotřebitelům, se na tyto osoby vztahují i nadále.
- 50 Účinkem této výjimky není ani to, že by byla dotčena úroveň ochrany spotřebitele stanovená ve směrnici 2008/48.
- 51 Jak v tomto ohledu generální advokátka v podstatě uvedla v bodech 28 až 30 svého stanoviska, povinnost uvedená v člancích 5 a 6 této směrnice, aby věřitel, případně zprostředkovatel úvěru, poskytl spotřebiteli předmluvní informace, přispívá k dosažení cíle uvedeného v bodě 27 tohoto rozsudku, spočívajícího v zajištění vysoké úrovně ochrany zájmů všech spotřebitelů (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. prosince 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 21, jakož i ze dne 21. dubna 2016, Radlinger a Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, bod 61).
- 52 Jak přitom vyplývá z čl. 7 druhé věty uvedené směrnice, vykládaného ve světle bodu 24 odůvodnění této směrnice, výjimkou stanovenou v čl. 7 první větě směrnice 2008/48, týkající se dodavatelů zboží a poskytovatelů služeb jednajících jako zprostředkovatelé úvěru ve vedlejší činnosti, není dotčena povinnost věřitele zajistit, aby spotřebitel obdržel předmluvní informace uvedené v člancích 5 a 6 této směrnice.
- 53 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 3 písm. f) a článek 7 směrnice 2008/48 musí být vykládány v tom smyslu, že společnost zabývající se vymáháním pohledávek, která jménem věřitele uzavírá ujednání o splátkách nesplaceného úvěru, avšak jako

zprostředkovatel úvěru jedná pouze ve vedlejší činnosti, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, je třeba považovat za „zprostředkovatele úvěru“ ve smyslu tohoto čl. 3 písm. f), přičemž nepodléhá povinnosti poskytnout spotřebiteli předšmluvní informace na základě článků 5 a 6 této směrnice.

K nákladům řízení

- ⁵⁴ Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 2 odst. 2 písm. j) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS musí být vykládán v tom smyslu, že ujednání o splátkách úvěru, které je uzavřeno v návaznosti na prodlení spotřebitele mezi spotřebitelem a věřitelem prostřednictvím společnosti zabývající se vymáháním pohledávek, není „bezplatné“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud se v něm spotřebitel zaváže k placení celé částky tohoto úvěru a k zaplacení úroků nebo nákladů, které nebyly stanoveny v původní smlouvě, podle níž byl uvedený úvěr poskytnut.
- 2) Článek 3 písm. f) a článek 7 směrnice 2008/48 musí být vykládány v tom smyslu, že společnost zabývající se vymáháním pohledávek, která jménem věřitele uzavírá ujednání o splátkách nesplaceného úvěru, avšak jako zprostředkovatel úvěru jedná pouze ve vedlejší činnosti, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, je třeba považovat za „zprostředkovatele úvěru“ ve smyslu tohoto čl. 3 písm. f), přičemž nepodléhá povinnosti poskytnout spotřebiteli předšmluvní informace na základě článků 5 a 6 této směrnice.

Podpisy.